

Rozštěp patra

Když chovatel zjistí u novorozeného štěněte rozštěp pysku nebo patra, jistě není potěšen. Mezi plemena s častějším výskytem rozštěpů patří boxer i bostonský teriér. Jde o tzv. kongenitální rozštěp, abnormalita, která vzniká v průběhu vývoje plodu. Tato brachycefalická plemena mají asi 30% riziko vývoje rozštěpu.

Rozštěpem se rozumí nezavření zárodečných štěrbin. Při rozštěpu patra a pysku dojde k neuzavření (nespojení) vývojových destiček, které rostou od zubních oblouků směrem ke středu hlavy vyvíjejícího se plodu. Jejich spojení zajišťuje oddělení dutiny nosní od dutiny ústní a také spojení levého a pravého pysku. Kromě rozštěpu pysku, který zjistíme na první pohled, popisujeme rozštěp tvrdého a měkkého patra, který můžeme u štěněte zjistit po otevření dutiny ústní. Tvrdé patro tvoří strop dutiny ústní a na něj navazuje měkké patro. Rozštěp může postihnout jen měkké patro, nebo jen tvrdé patro nebo obě.

Existuje několik možných příčin kongenitálního rozštěpu patra. Tyto jsou:

1. Genetická příčina

Přesný dědičný základ vady nebyl dosud stanoven. Většinou se uvažuje o vadě způsobené mnoha geny tzv. polygenní vadu.

2. Výživa

Z hlediska výživy jako jednou z možných příčin rozštěpů byly prokázány dvě živiny, a to vitamin A a jeho nadměrné podávání a kyselina listová - její nedostatek.

V roce 1967 Wiersing a Swenson popsali, že podávání 125.000 IU vitamínu A na kilogram tělesné váhy feně bígla v době mezi 17. - 22. dnem březosti, mělo za následek rozvoj rozštěpu patra u jejich štěňat. Komerčně vyráběná kompletní krmení pro psy obsahují více než dostatečné množství vitamínu A. Mnoho chovatelů však má tendenci přidávat fenám vitamínové doplňky v době březosti a ty mohou obsahovat vitamin A. Velké množství vitamínu A obsahují také játra a rybí tuk.

U lidí se jako prevence rozštěpů doporučuje ženám během těhotenství podávat kyselinu listovou. Podobnost byla nalezena i u bostonských teriérů. V roce 1997 byla na Novém Zélandě publikována studie popisující použití kyseliny listové v chovu bostonských teriérů a její vliv na výskyt rozštěpů patra u štěňat. Fenám v reprodukci byla podávána kyselina listová. Došlo k 72% poklesu výskytu rozštěpů patra u štěňat fen, které dostávaly kyselinu listovou.

3. Podání některých léků březí feně

Podání kortikosteroidů feně během březosti je spojeno s výskytem rozštěpů u štěňat.

Pokud chovatel přehlédne u štěněte rozštěp patra, mohou se vyvinout klinické příznaky. Tyto vznikají jako následek průniku částec krmení a hlavně tekutin do dutiny nosní. Můžeme pozorovat následující příznaky: výtok tekutiny a mléka z nosu během krmení, kýchání, kašel, frkání, rýma, zápal plic (vzhledem k aspiraci krmení), špatné přibývání na váze, zpomalený růst a případně neschopnost řádně přijímat krmení.

Z výše uvedeného je patrné, že některými opatřeními z hlediska výživy, lze snížit frekvenci výskytu rozštěpů patra u štěňat.

Těmito opatřeními jsou:

- Nepodávání vitamínových preparátů feně během březosti (hrozí nadbytek vitamínu A)
- Nepodávání nadměrného množství jater (hrozí nadbytek vitamínu A)
- Nepodávání rybího tuku během březosti (hrozí nadbytek vitamínu A)
- Krmit plnohodnotné krmení během březosti
- Podávání chovné feně kyseliny listovou

MVDr. Roman Kvapil